

Česká republika – daňový ráj pro výplatu podílů na zisku

*Jana Skálová – Maria Argenskaya**

Abstrakt:

Česká republika implementovala směrnici o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností ve znění směrnice Rady 2006/98/ES. Na základě ní jsou vyplácené podíly na zisku mateřským společností osvobozeny od srážkové daně. K této implementaci jsou povinny všechny členské státy EU. Ovšem řada států doplnila svou právní úpravou pravidly, které mají za cíl zabránit daňovým únikům. Česká republika naopak od roku 2014 zjednodušila pravidla v obchodním právu pro výplatu vlastního kapitálu a od roku 2018 rozšířila možnosti osvobození výplaty podílů na zisku. Empirický výzkum byl zaměřen na zkoumání největších českých společností a jejich vyplácené podíly na zisku, tedy kolik z vygenerovaných zisků je vypláceno mateřským společností do zahraničí. Do vybraného vzorku bylo zařazeno 56 společností ze žebříčku CZECH TOP 100, a to 31 akciových společností (55 %) a 25 společností s ručením omezeným. Všechny tyto společnosti ve sledovaných letech 2013 až 2015 vyplácely podíly na zisku. Ve zkoumaném vzorku nebyly banky a finanční instituce. Bylo zjištěno, že 16 z 31 akciových společností vyplácelo podíly na zisku každoročně v částce blížící se celému vykázanému zisku za předchozí účetní období. Stejnou politiku dodržovalo i 9 z 21 společností s ručením omezeným. Více než 99 % vyplacených podílů na zisku bylo osvobozeno od srážkové daně na základě implementace výhodného daňového režimu ze směrnice EU do českého zákona o daních z příjmů.

Klíčová slova: Podíl na zisku; Srážková daň; Účetní závěrka.

JEL klasifikace: D22, H21, M41.

1 Úvod

Česká republika k datu svého vstupu do Evropské unie implementovala do svého daňového práva Směrnici Rady 90/435/EHS ze dne 23. července 1990 o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států, která byla následně aktualizována.

Mezi společnostmi členského státu řadíme společnost, která:

- má některou z forem uvedených na novém seznamu přiloženém ke směrnici, kam se nově řadí právnické osoby, jako jsou družstva, vzájemné společnosti,

* Jana Skálová; Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta financí a účetnictví, katedra finančního účetnictví a auditingu, nám. W. Churchilla 4, 130 67 Praha 3; <jana.skalova@vse.cz>.

Maria Argenskaya; TPA Audit, s. r. o., Antala Staška 2027/79, 140 00 Praha 4; <maria.argenskaya@tpa-group.cz>.

Tento článek je zpracován jako výstup projektu Fakulty financí a účetnictví VŠE v Praze, který je realizován v rámci institucionální podpory IP100040.

společnosti bez vstupního kapitálu, spořitelny a penzijní fondy nebo sdružení provozující obchodní činnost;

- podle daňové legislativy členského státu má v tomto státu daňový domicil, a která nemá podle úmluvy o dvojím zdanění se třetím státem daňový domicil mimo Společenství;
- kromě toho podléhá dani z podnikání bez možnosti výjimky či osvobození.

Postavení „mateřská společnost“ je přiznáno každé „společnosti členského státu“, která ve společnosti jiného členského státu při stejných podmínkách drží minimálně 10 % podíl na kapitálu (toto pravidlo platí od 1. ledna 2009).

Jakmile mateřská společnost nebo její stálá provozovna obdrží z titulu svazku mateřské a dceřiné společnosti zisky rozdělené jinak než při její likvidaci, stát mateřské společnosti:

- buď tyto zisky nezdaňuje;
- nebo zdaní vše a povolí mateřské společnosti a odečíst od daně příslušnou část korporační daně, která se vztahuje k těmto ziskům a kterou uhradila dceřiná společnost.

Zisky předané dceřinou společností do mateřské společnosti jsou tak osvobozené od srážkové daně. Členský stát, do nějž spadá mateřská společnost, nemůže vybrat srážkovou daň ze zisků, které tato společnost získala od své dceřiné společnosti.

Cílem tohoto článku je prokázat, že daňově výhodné podmínky v České republice vedou k masivním výplatám podílů na zisku. Tato daňová výhodnost je pro zahraniční investory velmi lákavá, protože Česká republika nemá ve svém daňovém režimu žádná diskriminační ustanovení, která by zvýhodňovala české vlastníky na rozdíl od zahraničních. Zahraničním mateřským korporacím patří s jedinou výjimkou všechny společnosti, které byly zahrnuty do zkoumaného vzorku.

2 Právní rámec zdanění výplaty podílu na zisku

Výplata podílu na zisku podléhá obecně srážkové dani, ze které však může být osvobozena. Podmínky pro osvobození splňují právnické osoby – mateřské společnosti definované v § 19 zákona o daních z příjmů. Tato ustanovení byla od 1. 1. 2018 novelizována, proto si je pojdme připomenout.

Podle § 19, odst. 1, písm. ze) mají mateřské společnosti osvobozeny příjmy z podílu na zisku, vyplácené dceřinou společností, která je tuzemským nebo zahraničním poplatníkem. Mateřskou společností se účely zákona o daních z příjmů rozumí obchodní korporace, je-li tuzemským daňovým poplatníkem a má některou z forem uvedených v předpisech Evropské unie nebo formu družstva. Nově od roku 2018 také svěfenský fond, rodinná fundace, obec, svazek obcí, pokud v jejich obchodním majetku je nejméně po dobu 12 měsíců nepřetržitě alespoň 10% podíl na základním kapitálu dceřiné obchodní korporace.

Při výplatě podílu na zisku fyzickým osobám, anebo právnickým osobám nesplňujícím podmínky pro osvobození, vzniká plátcům povinnost odvést srážkovou daň. Pro odvod srážkové daně je stěžejní datum povinnosti srazit daň. Povinnost srazit daň vzniká při výplatě podílu na zisku, nejpozději však do konce třetího měsíce následující po měsíci, v němž byla schválena účetní závěrka, a bylo rozhodnuto o rozdělení zisku.

Srážka daně prakticky znamená, že plátee daně sníží závazek vůči příjemci podílu na zisku a zaúčtuje závazek vůči správci daně. Samotnou daň pak musí správci daně uhradit do konce měsíce následujícího po měsíci, ve kterém provedl srážku daně.

Některé členské státy však do své právní úpravy přinesly některá ustanovení, která brání zneužívání těchto výhodných daňových režimů. Příkladem může být německé ustanovení o zdaňování podílů na zisku, které omezuje daňové výhody takto:

„Zahraniční společnost nemá nárok na plný nebo částečný odpočet daně, pokud v ní drží podíly osoby, jimž by nenáleželo vrácení daně nebo osvobození od daně, pokud by dosáhly příjmů přímo, a

- a) pro zapojení zahraniční společnosti chybějí hospodářské nebo jinak závažné důvody nebo*
- b) zahraniční společnost nedosáhne víc než 10 % svých celkových hrubých příjmů dotčeného hospodářského roku z vlastní hospodářské činnosti nebo*
- c) zahraniční společnost se neúčastní všeobecného hospodářského styku s obchodním podnikem, který byl přiměřeně zorganizován pro její obchodní účel.*

Vlastní hospodářská činnost chybí, pokud zahraniční společnost dosahuje svých příjmů ze správy hospodářských aktiv...“ (ESD, 2017)

Pro tuzemské mateřské společnosti se však tyto podmínky nepoužívají. Na základě tohoto ustanovení pak může docházet ke sporům daňových poplatníků s Finanční správou, příkladem toho je rozsudek soudního dvora z 20. prosince 2017 ve spojené věci Deister Holding a Juhler Holding proti Bundeszentralamt.

Soudní dvůr rozhodl takto: Článek 1 odst. 2 směrnice Rady 90/435/EHS ze dne 23. července 1990 o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států, ve spojení s čl. 5 odst. 1 této směrnice a článek 49 SFEU musí být vykládány v tom smyslu, že brání daňovým právním předpisům členského státu, jako jsou předpisy dotčené v původním řízení, které v případě, že jsou podíly nerezidentní mateřské společnosti drženy osobami, jimž by nenáleželo právo na vrácení srážkové daně nebo osvobození od ní, pokud by pobíraly dividendy přímo od rezidentní dceřiné společnosti, odpírá této mateřské společnosti osvobození od daně z kapitálových výnosů z platby dividend, jestliže je splněna jedna z podmínek stanovených těmito právními předpisy.

Soudní dvůr upřesnil, že pro to, aby mohly být vnitrostátní právní předpisy považovány za předpisy směřující k potlačení daňových úniků a zneužívání daňových předpisů, musí být jejich specifickým cílem zabránit jednání spočívajícímu ve vytváření čistě vykonstruovaných operací, zbavených hospodářské podstaty, s cílem neoprávněně získat daňovou výhodu.

Obecná domněnka daňových úniků a zneužívání daňových předpisů tak nemůže odůvodňovat ani daňové opatření, které narušuje cíle směrnice, ani daňové opatření narušující výkon některé ze základních svobod.

Při ověřování toho, zda určitá operace sleduje cíl spočívající v daňovém úniku a zneužívání daňových předpisů, se příslušné vnitrostátní orgány nemohou spokojit s uplatněním předem určených obecných kritérií, ale musí individuálně zkoumat veškeré dotčené operace. Zavedení daňového opatření, které má obecnou platnost a automaticky vylučuje určité kategorie daňových poplatníků z daňové výhody, aniž je daňová správa povinna předložit byť jen neúplný nebo nepřímý důkaz o daňovém úniku či zneužívání daňových předpisů, jde nad rámec toho, co je nezbytné pro zabránění takovému úniku a zneužívání.

3 Přehled dosavadního výzkumu

Výplata vlastního kapitálu kapitálové korporace musí být schválena valnou hromadou na základě řádné nebo mimořádné účetní závěrky, s výjimkou záloh na podíly na zisku, o nichž rozhoduje statutární orgán na základě mezitímní účetní závěrky (Čech a Skálová, 2014). Pravidla a podmínky pro rozdělování zisku jsou široce komentována v komentářích k zákonu o obchodních korporacích (Štenglová a kol., 2017) i v odborné literatuře (Dědič a Lasák, 2014; Čech 2018).

Poměrně často autoři zkoumají míru zadluženosti a strukturu vlastních a cizích zdrojů. Poulová (2017) analyzovala české společnosti v letech 2010 až 2014 a dospívá k závěru, že míra zadluženosti se ve sledovaném období výrazně nemění a z hlediska zdrojů financování dominuje základní kapitál doplněný nerozdělenými zisky. Z cizích zdrojů je pak významné bankovní financování.

Valach (2008) shrnuje různé teorie optimální kapitálové struktury firem a dochází k závěru, že tyto analýzy potvrzují nutnost více-kriteriálního přístupu k volbě kapitálové struktury: vedle minimalizace nákladů kapitálu je třeba respektovat zejména výši a strukturu majetku podniku, dynamiku jeho zisku a další faktory.

V praxi jsou častým motivem změny kapitálové struktury společnosti daňové důvody. Mezi významné milníky patří rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 5 Afs 25/2009-98, že úroky v úvěru přijatého na výplatu podílů na zisku jsou daňově uznatelným nákladem. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že dosažení zisku je jedním ze základních cílů podnikatelské činnosti obchodních společností. Výplata dividend tak naplňuje vlastní účel podnikatelské činnosti a vyplývá z ekonomické

podstaty akciové společnosti (Karpeles, 2011). Tento judikát vyvolal však i kritiku v akademické obci (Kovanicová, 2010).

Po rekodifikaci českého práva od roku 2014 řada společností začala uvažovat o zrušení rezervního fondu, který byl dříve povinně tvořen (Skálová, 2015). Macíková (2017) zkoumala účetní závěrky 277 akciových společností, z nichž jich zrušilo rezervní fond 114. Druhým vzorkem byly společnosti s ručením omezeným, z 324 společností ho rozpustilo 91. Ve valné většině (cca 70 % všech případů) byl zůstatek rezervního fondu převeden na nerozdělený zisk minulých let, v 10 % vyplacen vlastníkům a ve zbývajících případech použit na úhradu ztráty minulých let.

Nově byla také upravena pravidla zdanění výplaty vlastního kapitálu, zejména bylo v zákoně o daních z příjmů upřesněno, že srážkové dani podléhá i výplata emisního ážia, ostatních kapitálových fondů či přecenění z přeměn (Skálová, 2017).

4 Empirický výzkum na českých společnostech z Czech TOP 100

Z žebříčku Czech TOP 100 sestaveného pro rok 2015 byly vybrány akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným. Analýza výplat jejich podílu na zisku byla provedena za roky 2015, 2014 a 2013. Důvodem pro zvolení analýzy v tříletém horizontu byl rozsáhlejší výběr dat, možnost sledování dynamiky a dividendové politiky podniků. Data za rok 2013 a 2014 byl zkoumán stejný vzorek společností, nepřihlíželo se k tomu, že žebříček CZECH TOP 100 mohl vypadat v těchto letech vypadat jinak.

Tab. 1 Základní ukazatele analyzovaných společností (v tis. Kč)

Rok	Parametr	MIN	Průměr	Medián	Směrodatná odchylka	MAX
2013	Bilanční suma	212 753	9 439 013	3 463 299	23 174 491	152 001 000
	Vlastní kapitál	-830 598	4 747 942	1 390 322	14 023 111	90 316 000
	Tržby	762 320	15 637 569	6 723 555	38 798 811	243 624 000
	Zisk po zdanění	-770 550	944 433	170 934	3 484 888	24 037 985
2014	Bilanční suma	310 955	9 477 608	3 613 045	24 422 396	176 869 000
	Vlastní kapitál	-1 263 105	4 597 003	1 718 134	13 814 770	100 001 000
	Tržby	1 217 916	16 825 492	7 630 124	42 723 040	299 318 000
	Zisk po zdanění	-1 202 515	761 500	261 642	2 455 188	18 421 000
2015	Bilanční suma	325 149	9 735 159	3 752 965	27 162 312	202 615 000
	Vlastní kapitál	21 971	4 938 813	1 712 249	15 824 137	117 482 000
	Tržby	2 143 128	17 759 085	7 961 397	44 312 319	314 897 000
	Zisk po zdanění	-4 635 187	987 600	266 724	4 161 260	30 816 000

Zdroj: vlastní zpracování.

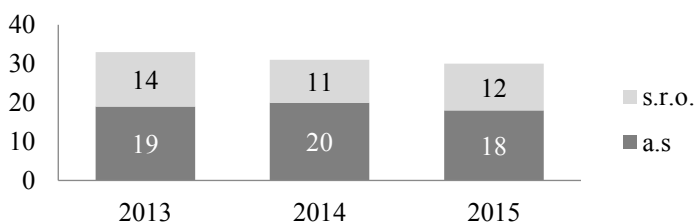
Ve vybraném vzorku obchodních korporací je 31 akciových společností (55 %), z toho jich 27 účtuje dle českých účetních pravidel a 4 používají IFRS. Společností s ručením omezeným je 25 a všechny používají česká účetní pravidla. Ve zkoumaném vzorku nejsou zastoupeny žádné banky a jiné finanční instituce.

5 Analýza výplat podílů na zisku v letech 2013–2015

5.1 Výplata zisku předchozího účetního období

V letech 2013, 2014 a 2015 u všech analyzovaných společností byl zjišťováno, zda vyplátily podíly na zisku vlastníkům. Počty společností vyplácejících podíly na zisku ve zkoumaných letech uvádí následující graf č. 1.

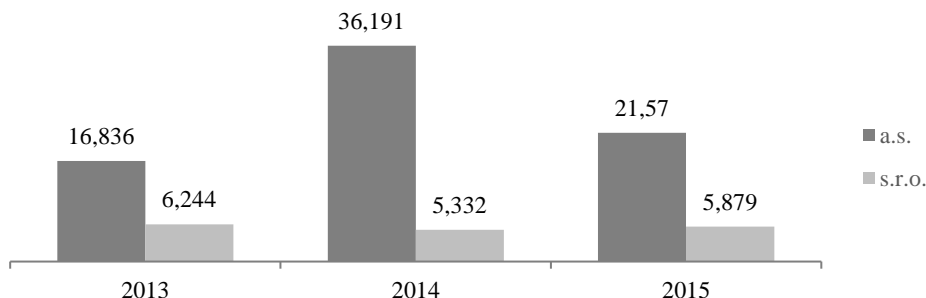
Graf 1 Výplata podílů na zisku – dle právní formy společnosti

Zdroj: vlastní zpracování.

Z výše uvedeného grafu je na první pohled vidět klesající trend. V roce 2013 rozhodlo vyplátit podíly na zisku 59 % společností, z toho 42 % společností s ručením omezeným a 58 % akciových společností. V roce 2015 to bylo 53 % analyzovaných subjektů, z toho 40 % s. r. o. a 60 % a. s.

Graf 2 Vyplacené podíly na zisku ze všech společností (v mld. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování.

Ve výše uvedeném grafu č. 2 jsou uvedeny celkové výplaty podílů na zisku z hlediska jejich hodnoty v českých korunách. Výplaty dividend akciových společností jsou několikanásobně větší, než podíly na zisku ve společnostech

s ručením omezeným. V roce 2013 převyšují dividendy akciových společností o 169 % výplaty podílů na zisku ze společností s ručením omezeným, v roce 2014 je rozdíl nejvýznamnější a v procentním vyjádření dosahuje 578 %. Tento rozdíl je způsoben výplatou dividend akcionářům společnosti RWE Supply & Trading CZ, a. s., která vykázala v roce 2013 neobvykle vysoký výsledek hospodaření ve výši 24,307 miliard Kč. V roce 2015 dividendy v a. s. byly o 266 % větší než u s. r. o.

5.2 Výplata dividend v akciových společnostech ve třech obdobích po sobě

Dále rozebereme akciové společnosti, které ve všech sledovaných letech vyplácely podíly na zisku z vykázaného výsledku hospodaření minulého roku (v tabulce označeno zkráceně „dividenda“). Druhý sloupec ukazuje podíl dividendy na celkovém vykázaném výsledku hospodaření uplynulého kalendářního roku (zkráceně „podíl na VH“). V případě, že podnik vyplácí každý rok lze hovořit o stabilní dividendové politice a silné finanční pozici. Celkem takových akciových společností bylo 16 z 31 sledovaných neboli 29 % celého vzorku.

Tab. 2 Výše dividend v jednotlivých letech (tis. Kč)

Název obchodní korporace	2013		2014		2015	
	Dividenda	Podíl na VH 2012	Dividenda	Podíl na VH 2013	Dividenda	Podíl na VH 2014
AT Computers a. s.	60 000	38,91 %	25 000	16,74 %	60 000	38,82 %
AutoCont CZ a. s.	84 912	100,00 %	52 000	89,96 %	91 233	100,00 %
Démos trade, a. s.	54 000	53,38 %	56 000	46,59 %	108 000	58,26 %
EUROVIA CS, a. s.	695 777	99,05 %	449 129	62,88 %	215 730	97,41 %
FAST ČR a. s.	4 000	7,97 %	4 000	6,48 %	14 000	12,95 %
GECO, a. s.	182 506	100,00 %	180 000	96,98 %	247 284	100,00 %
Linde Gas a. s.	1 522 566	100,00 %	1 500 000	97,54 %	1 479 419	100,00 %
Pražská plynárenská a. s.	661 559	98,31 %	609 298	104,68 %	735 471	100,00 %
Pražské vodovody a kanalizace, a. s.	436 544	99,96 %	429 414	99,97 %	499 763	100,00 %
RWE Supply & Trading CZ, a. s.	3 602 350	95,00 %	24 037 985	100,00 %	1 743 817	100,00 %
Severočeské doly a. s.	1 707 159	56,40 %	1 707 159	58,30 %	1 707 159	81,35 %
Severočeské vodovody a kanalizace, a. s.	305 376	73,40 %	306 096	73,76 %	415 381	95,47 %
STRABAG a. s.	210 579	100,00 %	391 846	100,00 %	99 655	100,00 %
SWS a. s.	3 741	5,10 %	4 761	7,00 %	5 047	7,00 %
ŠKODA AUTO a. s.	6 629 000	36,96 %	5 693 000	50,00 %	13 753 000	74,66 %
ŽĎAS, a. s.	79 557	89,67 %	63 167	87,46 %	55 000	84,36 %
Celkem	16 128 742	X	35 508 888	X	21 340 919	X

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z účetních závěrek obchodních korporací.

Celkem bylo z těchto společností v průběhu tří let vyplaceno 72,9 mld. Kč. Otázkou je, kolik z těchto podílů na zisku „odešlo“ z České republiky bez srážkové daně.

5.3 Využití výhodného daňového režimu pro výplatu podílů na zisku

U výše uvedených 16 akciových společností jsme se rozhodli provést analýzu, zda a v jakém rozsahu využívají výhodného daňového režimu, který byl popsán v úvodní části článku. Pro tyto účely jsme získali informace o vlastnících zkoumaných společností prostřednictvím portálu www.justice.cz (MS ČR, 2018), případně z výročních zpráv těchto společností.

Nastavené vlastnické struktury však byly v některých případech komplikovanější, protože nad zkoumanou společností v řadě případů byla česká mateřská společnost jako jediný vlastník a ta byla následně vlastněna zahraniční společností. Příkladem může být zkoumaná společnost GECO, a. s., která je 100% vlastněna českou mateřskou společností GECO CZ, a. s., kterou následně vlastní koncern v Nizozemí. Podíly vyplácené společností GECO, a. s. jsme proto zařadili jako podíly plynoucí do Nizozemí s využitím výhodného daňového režimu, tedy osvobození od srážkové daně. Podobná situace je u společnosti AT Computers, a. s., kterou vlastní česká mateřská společnost a nad ní je 100% polský vlastník. I u této společnosti předpokládáme výplatu (odtok podílů na zisku) do Polska.

Různé daňově-optimalizační struktury holdingů byly další komplikací. Každý český člověk ví, že společnost ŠKODA AUTO a. s. patří německému koncernu Volkswagen. Avšak vlastníkem této společnosti se stal v roce 2007 nizozemský subjekt Volkswagen International Finance N.V. a od roku 2014 je jako vlastník zapsaný v obchodním rejstříku VOLKSWAGEN FINANCE LUXEMBURG S.A. se sídlem v Lucemburku.

Podíly na zisku vyplácené ŠKODA AUTO a. s. jsme však podle skutečného vlastníka započítali jako plynoucí do Německa.

I čeští vlastníci vyhledávají vhodnou strukturu svého podnikání pro daňové účely. Dvě ze zkoumaných společností patřící do českých rukou (Demos trade, a. s., a AutoCont, a. s.) jsou vlastněny jediným akcionářem, českou právnickou osobou a teprve tuto mateřskou společnost vlastní české fyzické osoby. Podíly na zisku vyplácené těmito společnostmi jsou v prvním kroku osvobozeny od srážkové daně. Zdaněny budou až při výplatě fyzickým osobám, což předpokládáme, stejně jako předpokládáme – ve výše uvedených příkladech zahraničních vlastníků - výplatu podílů do zahraničí.

Přímé vlastnictví českými fyzickými osobami jsme zjistili pouze u dvou společností zařazených do vzorku a to u společnosti FAST ČR, a. s. (vlastníky jsou dvě české fyzické osoby) a u společnosti SWS, a. s. (víceero českých vlastníků, jedna fyzická osoba vlastní 59%). Lze tak spolehlivě prohlásit, že pouze podíly na zisku vyplácené těmito dvěma akciovými společnostmi byly zdaněny srážkovou daní, která byla odvedena českému finančnímu úřadu.

V tabulce č. 3 jsme rozebrali, do kterých států plynuly vyplacené podíly na zisku zkoumanými akciovými společnostmi.

Tab. 3 Dividendy plynoucí do země vlastníků společností (v tis. Kč)

Země	Součet dividend	Procentní podíl
Německo	55 459 152	76 %
Česká republika	8 636 458	12 %
Rakousko	5 204 065	7 %
Francie	2 726 357	4 %
Nizozemí	609 790	1 %
Čína	197 724	0 %
Polsko	145 000	0 %
Celkem	72 978 546	100 %

Zdroj: vlastní zpracování.

Pro zkoumání, z jaké části těchto podílů na zisku byla vybrána srážková daň se nám částka výrazně snižuje, protože budeme pracovat pouze s částkou zůstávající v České republice.

Kromě výše uvedených čtyř akciových společností s českými vlastníky, jsou v seznamu ještě další tři akciové společnosti a to Pražská plynárenská, a. s., Severočeské doly a. s. a Severočeské vodovody a kanalizace, a. s. Všechny tyto akciové společnosti jsou vlastněny českými právníckými osobami, takže předpokládáme, že výplata podílů na zisku i jejich vlastníků, nebude srážkové dani podrobena (např. Severočeské doly a. s. vlastní ČEZ, a. s.).

Pro vybrání srážkové daně do českého rozpočtu nám tak zbyly pouze čtyři společnosti, které rekapituluje tabulka č. 4.

Tab. 4 Vybraná srážková daň z vyplacených dividend (v tis. Kč)

Společnost s českými vlastníky	Celkové podíly na zisku
AutoCont CZ a. s.	228 145
Démos trade, a. s.	218 000
FAST ČR a. s.	22 000
SWS a. s.	13 655
Podíly na zisku celkem	481 800
Srážková daň 15 %	72 270

Zdroj: vlastní zpracování.

Po tomto rozboru je vidět, že u více než 99 % výplat podílů na zisku je využíván výhodný daňový režim plynoucí ze směrnice Evropské unie.

Tab. 5 Rekapitulace využívání výhodného daňového režimu v akciových společnostech

	v tis. Kč	Procentní vyjádření
Celkem vyplacené podíly na zisku	72 978 546	100,00 %
Z toho zdaněno srážkovou daní	481 800	0,66 %
Osvobozeno od srážkové daně	72 496 746	99,34 %

Zdroj: vlastní zpracování.

5.4 Výplata podílů na zisku ve společnostech s ručením omezeným

Stejná analýza byla provedena u společností s ručením omezeným. Během sledovaných 3 let pouze 9 společností vyplácelo podíly na zisku v každém roce. Podrobný přehled je uveden v tabulce č. 6.

Tab. 6 Výše podílů na zisku v jednotlivých letech (tis. Kč)

Název obchodní korporace	2013		2014		2015	
	Podíl na zisku	Podíl na VH 2012	Podíl na zisku	Podíl na VH 2013	Podíl na zisku	Podíl na VH 2014
BOSCH DIESEL, s. r. o.	545 832	100,00 %	86 933	100,00 %	396 661	100,00 %
Imperial Tobacco ČR, s. r. o.	481 256	100,00 %	418 655	100,00 %	447 875	100,00 %
MAKRO Cash & Carry ČR s. r. o.	1 480 666	100,00 %	691 782	100,00 %	1 195 144	100,00 %
MANN + HUMMEL (CZ) s. r. o.	310 920	77,04 %	509 305	98,25 %	648 528	99,21 %
Panasonic AVC Networks czech, s. r. o.	36 111	60,00 %	198 168	60,00 %	725 326	60,10 %
Porsche Česká republika s. r. o.	63 616	100,00 %	191 292	100,00 %	298 430	100,00 %
SANDVIK CHOMUTOV PRECISION TUBES spol. s r.o.	579 650	50,00 %	1 469 643	100,00 %	1 784 057	100,00 %
TRANSCARGO s. r. o.	27 608	100,00 %	13 150	47,33 %	21 175	46,80 %
TRW Automotive Czech s. r. o.	382 270	100,00 %	680 540	100,00 %	1 456 795	92,74 %
Celkem	3 525 659	X	3 578 928	X	5 517 196	X

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z účetních závěrek obchodních korporací.

Tab. 7 Rozdělení podílů podle jednotlivých zemí vlastníků (tis. Kč)

Stát vlastníků	Částka v tis. Kč	Procentní podíl
Nizozemí	4 397 018	34,8 %
Švédsko	3 833 350	30,4 %
Německo	1 468 753	11,6 %
Lucembursko	1 347 786	10,7 %
Velká Británie	959 605	7,6 %
Rakousko	553 338	4,4 %
Česká republika	61 933	0,5 %
Celkem	12 621 783	100,0 %

Zdroj: vlastní zpracování.

Společnosti MAKRO Cash & Carry ČR s. r. o., Porsche Česká republika s. r. o., BOSCH DIESEL, s. r. o. a Imperial Tobacco ČR, s. r. o. v průběhu celého sledovaného období vyplácely celý vytvořený zisk za minulé účetní období.

Analyzované společnosti s výjimkou společnosti TRANSCARGO s. r. o. mají vlastníky zahraniční právnické osoby v zemích EU, takže výplaty podílů na zisku do ciziny jsou osvobozeny od srážkové daně. Srážková daň byla vybrána jen z části podílu na zisku ve společnosti TRANSCARGO s. r. o. Ze všech výše uvedených společností, je TRANSCARGO s. r. o. jedinou společností s českými vlastníky, 75% podíl na základním kapitálu drží společnost ARMEX Oil, s. r. o, 25 % pak drží česká fyzická osoba. Takže ze všech vyplacených podílů na zisku pouze částka ve výši 15,5 mil. Kč podléhala srážkové dani, což činí 0,125 % všech vyplacených podílů na zisku ze společností s ručením omezeným.

6 Závěr

Z výše uvedených čísel plyne, že největší obchodní korporace se sídlem na území České republiky masivně vyplácejí podíly na zisku svým vlastníkům. Výplaty zisku byly analyzovány na základě právní formy společností. Celkem za sledované období bylo vyplaceno na dividendách 92 miliard korun, z toho 81 % bylo vyplaceno akciovými společnostmi. Dominujícím trendem mezi obchodními korporacemi byla výplata celého zisku vytvořeného za předchozí účetní období. V analyzovaném vzorku byly i společnosti, které každoročně vyplácely celý zisk za předchozí účetní období, resp. zisk po snížení o povinný příděl do zákonného rezervního fondu. Výplaty podíl na zisku byly ve více než 99 % případů osvobozeny od srážkové daně na základě implementace směrnice EU v českém zákoně o daních z příjmů.

Literatura

ČECH, P., 2018. Znovu k rozdělování zisku a jiných vlastních zdrojů ve společnosti s ručením omezeným a v akciové společnosti. *Metodické aktuality*. Svaz účetních. Roč. 2018, č. 1, s. 4–30.

ČECH, P., SKÁLOVÁ, J., 2014. Zálohy společníkům na podíly na zisku v kapitálových společnostech – právní a účetní pohled. *Obchodně-právní revue*. Roč. 2014, č. 9, s. 241.

DĚDIČ, J., LASÁK, J., 2014. Vybrané otázky rozdělování zisku, jiných vlastních zdrojů a poskytování záloh na dividendy v akciové společnosti po rekodifikaci. *Bulletin KDP ČR*. Roč. 2014, č. 1, s. 18–24.

ESD [Evropský soudní dvůr]. 2017. *ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA ze dne 20. prosince 2017 ve spojených věcech C-504/16 a C-613/16, Deister Holding AG, dříve Traxx Investments NV (C-504/16), Juhler Holding A/S (C-613/16)*. Dostupné také z: <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:62016CJ0504&from=CS>>.

POULOVÁ, L., 2017. Struktura kapitálu českých akciových společností. *Český finanční a účetní časopis*. Roč. 12, č. 4, s. 25–39. doi: 10.18267/j.cfuc.503.

KARPELES, P., 2011. Daňově uznatelné úroky z úvěru na výplatu dividend. *Auditor*. Roč. 18, č. 2, s. 12–14.

KOVANICOVÁ, D., 2010. Úroky z úvěru na výplatu dividend daňově uznatelné? *Účetnictví*. 2010, č. 8, s. 5–10.

MACÍKOVÁ, N., 2017. *Účetní zobrazení vybraných operací ve vlastním kapitálu*. Praha: Vysoká škola ekonomická. Diplomová práce.

MS ČR, 2018. *Justice.cz. Oficiální server českého soudnictví* [online]. [cit. 15. 3. 2018]. Dostupné z: <<https://www.justice.cz/>>.

SKÁLOVÁ, J., 2015. Zrušení rezervního fondu. *Auditor*. Roč. 22, č. 1, s. 18–19.

SKÁLOVÁ, J., 2017. Výplata vlastního kapitálu. *Bulletin KDP ČR*. Roč. 2017, č. 4, s. 27–34.

ŠTENGLOVÁ, I., HAVEL, B., CILEČEK, F., KUHN, P., ŠUK, P., 2017. *Zákon o obchodních korporacích, komentář*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck.

VALACH, J., 2008. K diskusí o optimalizaci a determinantech kapitálové struktury podniku. *Český finanční a účetní časopis*. Roč. 3, č. 1, s. 99–102. doi: 10.18267/j.cfuc.263.

Czech Republic – Tax Paradise for Paying Profits

Jana Skálová – Maria Argenskaya

Abstract:

The Czech Republic has implemented the Directive on the common system of parent and subsidiary companies taxation as amended by Council Directive 2006/98/EC. Based on this, the profits paid to parent companies are exempt from withholding tax. All EU Member States are required to implement this Directive. However, a number of states have supplemented their legislation with rules designed to prevent tax evasion. On the contrary, since 2014, the Czech Republic has simplified the rules on commercial law for the payment of equity and has extended the possibilities for payment of dividends since 2018. The empirical research was focused on the exploration of the largest Czech companies and their profits paid out, i.e. on how much of the generated profits are paid to parent companies abroad. The selected sample included 56 companies from the CZECH TOP 100 ranking, 31 joint-stock companies (55%) and 25 limited liability companies. All these companies paid dividends in the years 2013 to 2015. Banks and financial institutions were not in the survey. It was found that 16 out of 31 joint-stock companies paid dividends each year at the amount close to the entire reported profit for the prior period. The same policy was followed by 9 out of 21 limited liability companies. More than 99% of the earnings paid was exempt from withholding tax on the basis of the implementation of the favorable tax regime of the EU Directive in the Czech Income Tax Act.

Keywords: Payment of dividends; Withholding tax; Annual report.

JEL Classification: D22, H21, M41.